KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2017/2359

av den 21 september 2017

om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 vad gäller informationskrav och uppföranderegler för distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution ([1]), särskilt artiklarna 28.4, 29.4 och 30.6, och

av följande skäl:

(1) I direktiv (EU) 2016/97 fastställs en antal särskilda normer som gäller för försäkringsbaserade investeringsprodukter, utöver de uppförandenormer som gäller för alla försäkringsprodukter.

(2) Direktiv (EU) 2016/97 ger kommissionen befogenhet att anta delegerade akter för att närmare specificera kriterierna och de praktiska detaljerna för att tillämpa dessa särskilda regler. De befogenheter som ges till kommissionen rör bestämmelserna om intressekonflikter, incitament och om bedömning av lämplighet och ändamålsenlighet. För att säkerställa en enhetlig tillämpning av de bestämmelser som antas på grundval av dessa befogenheter och för att säkerställa att marknadsaktörer, behöriga myndigheter och investerare kan överblicka helheten och få smidig tillgång till bestämmelserna, är det önskvärt att samla dem i en enda rättsakt. Att rättsakten har formen av en förordning gör att alla marknadsaktörer får ett enhetligt regelverk och det är den bästa möjliga garantin för lika villkor, enhetliga konkurrensförutsättningar och en lämplig konsumentskyddsnivå.

(3) De omständigheter och situationer som måste beaktas för att fastställa de typer av intressekonflikter som kan påverka kunders eller presumtiva kunders intressen negativt bör omfatta fall där försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget sannolikt skulle göra en ekonomisk vinst eller undvika en ekonomisk förlust på bekostnad av kundens intressen. I sådana situationer bör det emellertid inte vara tillräckligt att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget skulle kunna göra en vinst, om detta inte direkt leder till negativa effekter för kunden, eller att en kund gentemot vilken försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget har en skyldighet skulle kunna göra en vinst eller undvika en förlust om detta inte samtidigt har negativa effekter för en annan sådan kund.

(4) För att undvika onödiga administrativa bördor och samtidigt säkerställa en lämplig konsumentskyddsnivå bör de organisatoriska åtgärderna och förfarandena för att hantera intressekonflikter noga avvägas med hänsyn till företagsstorleken och den verksamhet som bedrivs av försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget och den grupp som de eventuellt tillhör, och med hänsyn till risken för negativ inverkan på kundernas intressen. En icke uttömmande lista med möjliga åtgärder och förfaranden bör fastställas för att ge vägledning till försäkringsförmedlare och försäkringsföretag om vilka åtgärder och förfaranden som normalt bör övervägas för att hantera intressekonflikter. Eftersom det finns många olika affärsmodeller är det möjligt att de föreslagna åtgärderna och förfarandena inte är relevanta för alla försäkringsförmedlare och försäkringsföretag. Särskilt för små försäkringsförmedlare och deras begränsade verksamhet kan det hända att de inte lämpar sig väl. I sådana fall bör det vara möjligt för försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag att fastställa alternativa åtgärder och förfaranden som är mer lämpliga för deras särskilda situation för att säkerställa att försäkringsdistributionen sker i kundens bästa intresse.

(5) Även om direktiv (EU) 2016/97 innehåller regler för information om särskilda intressekonflikter bör detta endast användas som en sista utväg då de organisatoriska och administrativa systemen inte räcker till för att man med rimlig säkerhet ska kunna förhindra riskerna för att kundernas intressen skadas, eftersom kundskyddet kan bli mindre effektivt om man i allt för hög grad förlitar sig på sådan information. Att försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag informerar om intressekonflikter befriar dem inte från skyldigheten att inrätta och tillämpa organisatoriska och administrativa system, vilket är det mest effektiva sättet att förhindra att kundernas intressen skadas.

([1]) EUT L 26, 2.2.2016, s. 19.

(6) För att göra det lättare att genomföra direktivets normer i praktiken bör kriterierna för bedömning av incitament som betalats eller mottagits av försäkringsförmedlare och försäkringsföretag närmare anges. För detta ändamål bör vägledning ges genom en icke uttömmande lista med kriterier som betraktas som relevanta för att bedöma en eventuell negativ inverkan på kvaliteten på den tjänst som ges till kunden, för att garantera ett tillräckligt kundskydd.

(7) Den bedömning om lämplighet som fastställs i artikel 30.1 i direktiv (EU) 2016/97 och den bedömning av ändamålsenlighet som fastställs i artikel 30.2 i samma direktiv skiljer sig åt vad gäller typen av distributionsverksamhet som de omfattar, och de har olika funktioner och egenskaper. Det är därför nödvändigt att klart specificera de normer och krav som gäller för att skaffa den information som krävs för var och en av dessa bedömningar och för att göra själva bedömningarna. Det bör också klargöras att bedömningarna av lämplighet och ändamålsenlighet inte påverkar försäkringsförmedlares och försäkringsföretags skyldighet att, innan ett försäkringsavtal ingås, på grundval av de uppgifter som erhållits från kunden precisera dennes krav och behov.

(8) Lämplighetsbedömningen bör inte bara göras i samband med rekommendationer om att köpa en försäkringsbaserad investeringsprodukt, utan för alla personliga rekommendationer som görs under produktens löptid, eftersom sådana situationer kan innebära rådgivning om finansiella transaktioner som bör baseras på en grundlig analys av den enskilda kundens kunskap, erfarenhet och finansiella ställning. En lämplighetsbedömning är särskilt viktig när det gäller beslut att byta de underliggande investeringstillgångarna eller att behålla eller sälja en försäkringsbaserad investeringsprodukt.

(9) Eftersom försäkringsbaserade investeringsprodukters marknadsexponering till stor del beror på valet av underliggande investeringstillgångar kan en sådan produkt vara olämplig för en kund eller en presumtiv kund på grund av riskerna med dessa tillgångar, på grund av produkttypen eller produktens egenskaper, eller på grund av hur ofta man byter underliggande tillgångar. Den kan också vara olämplig om den skulle leda till en portfölj med olämplig sammansättning i de underliggande investeringarna.

(10) Försäkringsförmedlare och försäkringsföretag bör ha ansvar för att göra lämplighetsbedömningar även då rådgivning om försäkringsbaserade investeringsprodukter ges helt eller delvis genom automatiska eller halvautomatiska system, eftersom systemen ger personliga investeringsrekommendationer som bör vara baserade på en lämplighetsbedömning.

(11) För att säkerställa god rådgivning med avseende på produktens långsiktiga utveckling bör försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag ta med information i lämplighetsutlåtandet om huruvida det är troligt att de rekommenderade försäkringsbaserade investeringsprodukterna kommer att kräva att kunden gör regelbundna översyner av sitt avtal, och även uppmärksamma kunden på detta.

(12) Eftersom en lämplighetsbedömning i princip alltid måste göras då försäkringsbaserade investeringsprodukter säljs utan rådgivning bör försäkringsförmedlare och försäkringsföretag göra en sådan bedömning i alla situationer där kunden, i enlighet med tillämpliga bestämmelser i nationell lag, kräver en försäljning utan rådgivning och villkoren i artikel 30.3 i direktiv (EU) 2016/97 inte är uppfyllda. Om en lämplighetsbedömning inte kan göras på grund av att nödvändiga upplysningar om kundens finansiella ställning och investeringsmål inte kan inhämtas, kan kunden, i enlighet med tillämpliga bestämmelser i nationell lag, välja att ingå avtalet som en försäljning utan rådgivning. För att säkerställa att kunden har nödvändig kunskap och erfarenhet för att förstå riskerna bör dock en bedömning av ändamålsenligheten krävas i sådana situationer, såvida inte villkoren i artikel 30.3 i direktiv (EU) 2016/97 är uppfyllda.

(13) För tillämpningen av artikel 30.3 a ii i direktiv (EU) 2016/97 bör kriterier anges för bedömning av om en försäkringsbaserad investeringsprodukt som inte uppfyller villkoren i artikel 30.3 a i) i direktiv (EU) 2016/97 ändå kan betraktas som en icke-komplex produkt. I detta sammanhang kan garantier spela en viktig roll. Om en försäkringsbaserad investeringsprodukt har ett garanterat värde på förfallodagen som minst täcker det totala belopp som betalats av kunden, med avdrag för berättigade kostnader, innebär en sådan garanti att kundens exponering mot marknadsfluktuationer begränsas avsevärt. Det kan därför vara motiverat att betrakta en sådan produkt, med förbehåll för ytterligare villkor, som en icke-komplex produkt i den mening som avses i artikel 30.3 i direktiv (EU) 2016/97.

(14) Direktiv (EU) 2016/97 har som mål att uppnå en minimigrad av harmonisering och hindrar därför inte medlemsstaterna från att behålla eller införa strängare bestämmelser för att skydda kunderna, förutsatt att sådana bestämmelser står i överensstämmelse med unionsrätten. Alla bestämmelser som antas av kommissionen för att närmare specificera kraven i direktiv (EU) 2016/97 bör därför utformas så att det blir möjligt för medlemsstaterna att tillämpa strängare bestämmelser i sin nationella lagstiftning.

(15) För att göra det möjligt för behöriga myndigheter och försäkringsaktörer att anpassa sig till de nya kraven i denna förordning bör förordningens första tillämpningsdag anpassas till den första tillämpningsdagen för nationella åtgärder för att införliva direktiv (EU) 2016/97.

(16) Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 ([1]), har rådfrågats i tekniska frågor ([2]).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

TILLÄMPNINGSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Tillämpningsområde

Denna förordning ska tillämpas på försäkringsdistribution i samband med försäljning av försäkringsbaserade investeringsprodukter genom försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *relevant person*: när det gäller en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag, någon av följande personer:

   a) En styrelseledamot, delägare eller motsvarande, eller chef inom förmedlaren eller företaget, enligt vad som är tillämpligt.

   b) En anställd inom försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget liksom alla andra fysiska personer vars tjänster ställs till förfogande för försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget och som står under dess kontroll och som deltar i distributionen av försäkringsbaserade investeringsprodukter.

   c) En fysisk person som, inom ramen för ett entreprenadavtal, direkt deltar i tillhandahållandet av tjänster till försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget i samband med förmedlarens eller företagets distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter.

2. *incitament*: varje avgift, provision eller icke-monetär förmån som tillhandahålls av eller till en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag i samband med distribution av en försäkringsbaserad investeringsprodukt, till eller från någon part utom den kund som deltar i transaktionen i fråga eller en person som agerar för kundens räkning.

3. *incitamentprogram*: en uppsättning regler för utbetalning av incitament, inbegripet villkoren för utbetalningen.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 48).

([2]) Den tekniska rådgivningen om möjliga delegerade akter baserade på direktivet om försäkringsdistribution, EIOPA-17/048, den 1 februari 2017, kan laddas ned från: https://eiopa.europa.eu/Publications/Consultations/EIOPA%20Technical%20Advice%20on%20the%20IDD.pdf

KAPITEL II

INTRESSEKONFLIKTER OCH INCITAMENT

Artikel 3

Identifiering av intressekonflikter

1. För att identifiera, i enlighet med artikel 28 i direktiv (EU) 2016/97, de typer av intressekonflikter som uppstår vid bedrivande av försäkringsdistributionsverksamhet som rör försäkringsbaserade investeringsprodukter och som innebär en risk för negativ inverkan på kundens intressen ska försäkringsförmedlare och försäkringsföretag bedöma huruvida de, en relevant person eller någon annan person med direkt eller indirekt koppling till dem genom kontroll, har ett intresse av resultatet av försäkringsdistributionsverksamheten som uppfyller följande kriterier:

a) Det skiljer sig från kundens eller den presumtiva kundens intresse vad gäller resultatet av försäkringsdistributionsverksamheten.

b) Det har potential att påverka resultatet av verksamheten på ett sätt som är negativt för kunden.

Försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska på samma sätt identifiera intressekonflikter mellan en kund och en annan kund.

2. För bedömningen enligt punkt 1 ska försäkringsförmedlare och försäkringsföretag beakta följande situationer såsom minimikriterier:

a) Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget, en relevant person eller någon annan person med direkt eller indirekt koppling till dem genom kontroll, skulle sannolikt göra en ekonomisk vinst eller undvika en ekonomisk förlust på eventuell bekostnad av kundens intressen.

b) Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget, en relevant person eller någon annan person med direkt eller indirekt koppling till dem genom kontroll, har ekonomiska incitament eller andra incitament till förmån för en annan kund eller kundgrupp, på bekostnad av kundens intressen.

c) Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget, en relevant person eller en person med direkt eller indirekt koppling till en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag genom kontroll, deltar på ett väsentligt sätt i förvaltningen eller utvecklingen av försäkringsbaserade investeringsprodukter, i synnerhet när en sådan person har inflytande över prissättningen av produkterna eller deras distributionskostnader.

Artikel 4

Riktlinjer för intressekonflikter

1. Vid tillämpningen av artikel 27 i direktiv (EU) 2016/97 ska försäkringsförmedlare och försäkringsföretag förväntas inrätta, genomföra och upprätthålla effektiva riktlinjer för intressekonflikter som fastställts skriftligt och som är lämpliga med tanke på företagens storlek och organisation och med tanke på affärsverksamhetens art, omfattning och komplexitet.

Om försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget ingår i en företagsgrupp ska riktlinjerna också beakta de omständigheter som försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget har eller borde ha kunskap om och som kan ge upphov till en intressekonflikt till följd av strukturen och affärsverksamheten i andra företag i gruppen.

2. De riktlinjer för intressekonflikter som fastställts enligt punkt 1 ska innehålla följande:

a) För den särskilda försäkringsdistributionsverksamhet som utförs, angivelse av vilka omständigheter som utgör eller kan ge upphov till en intressekonflikt som medför en risk för att en eller flera kunders intressen skadas.

b) Förfaranden som ska följas och åtgärder som ska vidtas för att hantera sådana konflikter och hindra dem från att skada kundens intressen.

Artikel 5

Förfaranden och åtgärder i riktlinjerna för intressekonflikter

1. De förfaranden och åtgärder som avses i artikel 4.2 b ska vara avvägda med hänsyn till företagsstorleken och den verksamhet som bedrivs av försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget och den grupp som de eventuellt tillhör, och med hänsyn till risken för negativ inverkan på kundernas intressen.

De förfaranden som ska följas och åtgärder som ska vidtas i enlighet med artikel 4.2 b ska, om tillämpligt, inbegripa följande:

a) Ändamålsenliga förfaranden för att förebygga eller kontrollera utbyte av information mellan relevanta personer som deltar i verksamhet som innebär en risk för intressekonflikt där utbytet av den berörda informationen skulle kunna skada en eller flera kunders intressen.

b) Separat tillsyn av relevanta personer vars viktigaste funktioner omfattar att utföra verksamhet för kunders räkning eller att tillhandahålla tjänster till kunder vars intressen kan vara motstridiga eller till kunder som på annat sätt företräder olika intressen som kan vara motstridiga, däribland i förhållande till försäkringsförmedlarens eller försäkringsföretagets egna intressen.

c) Avlägsnande av alla direkta samband mellan betalningar, inklusive ersättning, till relevanta personer som deltar i en viss verksamhet, och betalningar, inklusive ersättning, till olika relevanta personer som i huvudsak deltar i annan verksamhet, om det kan uppstå en intressekonflikt i samband med dessa verksamheter.

d) Åtgärder för att förhindra eller begränsa att personer utövar opassande inflytande över det sätt på vilket försäkringsdistributionsverksamhet utförs av försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget eller dess ledning eller anställda eller andra personer med direkt eller indirekt koppling till dem genom kontroll.

e) Åtgärder för att förhindra eller kontrollera en relevant persons samtidiga eller senare deltagande i separat försäkringsdistributionsverksamhet om sådant deltagande kan påverka hanteringen av intressekonflikter negativt.

f) En policy för gåvor och förmåner som tydligt fastställer under vilka villkor gåvor och förmåner får tas emot eller ges, och vilka åtgärder som ska vidtas när gåvor och förmåner tas emot eller ges.

2. I fall där försäkringsförmedlare och försäkringsföretag kan visa att de åtgärder och förfaranden som avses i punkt 1 inte är lämpliga för att säkerställa att försäkringsdistributionsverksamheten sker i enlighet med kundens bästa intresse och inte brister i objektivitet på grund av att försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller en annan kund har motstridiga intressen, ska försäkringsförmedlare och försäkringsföretag vidta lämpliga alternativa åtgärder och förfaranden för detta ändamål.

Artikel 6

Information

1. Försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska undvika att i allt för hög grad förlita sig på information, för att säkerställa att användning av information till kunder i enlighet med artikel 28.2 i direktiv (EU) 2016/97 är en sista utväg som bara tillgrips om de effektiva organisatoriska och administrativa system som fastställts av försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget för att förebygga eller hantera intressekonflikter i enlighet med artikel 27 i direktiv (EU) 2016/97 inte är tillräckliga för att med rimlig säkerhet säkerställa att riskerna för skador på kundens intressen förhindras.

2. Information om intressekonflikter från försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska innehålla samtliga följande delar:

a) En specifik beskrivning av intressekonflikten i fråga.

b) En beskrivning av intressekonfliktens generella typ och dess källor.

c) En beskrivning av de risker som drabbar konsumenten till följd av intressekonflikten och de åtgärder som vidtagits för att minska dessa risker.

d) En tydlig angivelse om att de organisatoriska och administrativa system som fastställts av försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget för att förebygga eller hantera intressekonflikten inte är tillräckliga för att med rimlig säkerhet säkerställa att det inte finns risk för att kundernas intressen skadas.

Artikel 7

Översyn och dokumentering

1. Vid tillämpningen av artikel 27 i direktiv (EU) 2016/97 ska försäkringsförmedlare och försäkringsföretag bedöma och regelbundet se över – minst en gång om året – de riktlinjer för intressekonflikter som inrättats i enlighet med artikel 4, och vidta alla lämpliga åtgärder för att avhjälpa eventuella brister.

2. Försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska dokumentera och regelbundet uppdatera uppgifter om de intressekonfliktsituationer med risk för att en kunds intressen skadas som har uppstått eller, när det gäller en pågående tjänst eller verksamhet, som kan komma att uppstå.

Försäkringsförmedlarens eller försäkringsföretagets ledning ska minst en gång per år få regelbundna skriftliga rapporter om de situationer som avses i första stycket.

Artikel 8

Bedömning av incitament och incitamentprogram

1. Incitament eller incitamentprogram ska anses ha en negativ inverkan på kvaliteten på den aktuella tjänsten till kunden om det är av en sådan art och omfattning att det uppmuntrar till att försäkringsdistributionsverksamhet bedrivs på ett sätt som inte stämmer överens med skyldigheten att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens bästa intresse.

2. För att bedöma om ett incitament eller ett incitamentprogram har en negativ inverkan på kvaliteten på den aktuella tjänsten till kunden ska försäkringsförmedlare och försäkringsföretag göra en helhetsbedömning med beaktande av samtliga relevanta faktorer som kan öka eller minska risken för negativ inverkan på kvaliteten på den aktuella tjänsten till kunden, och eventuella organisatoriska åtgärder som vidtagits av den försäkringsförmedlare eller det försäkringsföretag som bedriver distributionsverksamheten, för att förebygga risken för negativ inverkan.

De ska särskilt beakta följande kriterier:

a) Huruvida incitamentet eller incitamentprogrammet skulle kunna uppmuntra försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget till att erbjuda eller rekommendera en viss försäkringsprodukt eller en viss tjänst till kunden trots att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget skulle kunna erbjuda en annan försäkringsprodukt eller försäkringstjänst som bättre motsvarar kundens behov.

b) Huruvida incitamentet eller incitamentprogrammet uteslutande eller till övervägande del grundar sig på kvantitativa affärsmässiga kriterier eller om det tar hänsyn till lämpliga kvalitativa kriterier, som beaktar efterlevnad av tillämplig lagstiftning, kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls och kundnöjdheten.

c) Värdet på det incitament som betalas ut eller tas emot i förhållande till värdet på produkten och de tjänster som tillhandahålls.

d) Huruvida incitamentet helt eller huvudsakligen betalas ut när försäkringsavtalet ingås eller om det sträcker sig över hela avtalstiden.

e) Förekomst av en lämplig mekanism för att kräva tillbaka incitamentet om produkten löper ut eller återköps på ett tidigt stadium eller i det fall kundens intressen har skadats.

f) Förekomst av någon form av rörligt eller resultatbaserat tröskelvärde eller någon annan typ av värdestegringsmekanism som aktiveras genom att en viss försäljningsvolym eller ett visst försäljningsvärde uppnås.

KAPITEL III

BEDÖMNING AV LÄMPLIGHET OCH ÄNDAMÅLSENLIGHET

AVSNITT 1

Bedömning av lämplighet

Artikel 9

Information som ska inhämtas vid bedömning av lämplighet

1. För att tillhandahålla rådgivning om en försäkringsbaserad investeringsprodukt i enlighet med artikel 30.1 i direktiv (EU) 2016/97 ska försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag fastställa hur mycket information som ska hämtas in från kunden eller den presumtiva kunden mot bakgrund av alla aspekter av den rådgivning som ska tillhandahållas kunden eller den presumtiva kunden.

2. Utan att det påverkar artikel 20.1 i direktiv (EU) 2016/97 som säger att varje avtal som föreslås ska vara förenligt med kundens krav och behov, ska försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag inhämta de upplysningar från kunderna eller de presumtiva kunderna som är nödvändiga för att de ska förstå avgörande fakta om kunden eller den presumtiva kunden och ha en rimlig grund för att fastställa att deras personliga rekommendation till kunden eller den presumtiva kunden uppfyller samtliga följande kriterier:

a) Den är förenlig med kundens eller den presumtiva kundens investeringsmål, inbegripet den personens risktolerans.

b) Den är förenlig med kundens eller den presumtiva kundens finansiella ställning, inbegripet den personens förmåga att bära förluster.

c) Den är sådan att det relevanta investeringsområdet för den specifika typen av produkt eller tjänst är ett område där kunden eller den presumtiva kunden har nödvändig kunskap och erfarenhet.

3. Informationen om kundens eller den presumtiva kundens finansiella ställning, inbegripet den personens förmåga att bära förluster, ska där så är tillämpligt innefatta information om källan till och storleken på kundens eller den presumtiva kundens normala inkomst, tillgångar, däribland likvida medel, investeringar och fast egendom, samt normala finansiella åtaganden. Information ska hämtas in i en omfattning som är lämplig med tanke på den specifika produkt eller tjänst som övervägs.

4. Informationen om kundens eller den presumtiva kundens investeringsmål, inbegripet den personens risktolerans, ska i förekommande fall innefatta uppgifter om hur länge kunden eller den presumtiva kunden önskar inneha investeringen, kundens riskvilja och riskprofil samt syftena med investeringen. Information ska hämtas in i en omfattning som är lämplig med tanke på den specifika produkt eller tjänst som övervägs.

5. Om försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget inte erhåller nödvändiga upplysningar enligt artikel 30.1 i direktiv (EU) 2016/97 får försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget inte ge råd om försäkringsbaserade investeringsprodukter till kunden eller den presumtiva kunden.

6. Vid rådgivning om en försäkringsbaserad investeringsprodukt i enlighet med artikel 30.1 i direktiv (EU) 2016/97 får försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget inte ge någon rekommendation om ingen av produkterna är lämplig för kunden eller den presumtiva kunden.

7. När försäkringsförmedlare och försäkringsföretag tillhandahåller rådgivning som innebär byte av underliggande investeringstillgångar ska de också inhämta nödvändiga upplysningar om kundens befintliga underliggande investeringstillgångar och de rekommenderade nya investeringstillgångarna, och analysera de förväntade kostnaderna och fördelarna med bytet, så att de på rimliga grunder kan visa att fördelarna med ett byte förväntas vara större än kostnaderna.

Artikel 10

Uppgifternas tillförlitlighet

Försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska vidta rimliga åtgärder för att säkerställa att de uppgifter som hämtas in om kunder och presumtiva kunder för lämplighetsbedömningen är tillförlitliga. Åtgärderna ska omfatta, men inte vara begränsade till, följande:

a) Säkerställa att kunderna är medvetna om vikten av att ge korrekt och aktuell information.

b) Säkerställa att alla verktyg som används i lämplighetsbedömningen, såsom verktyg för riskbedömningsprofilering eller bedömning av kundens kunskaper och erfarenhet, är ändamålsenliga och korrekt utformade för att tillämpas på kunderna, och att alla begränsningar har identifierats och aktivt hanteras inom ramen för bedömningsprocessen.

c) Säkerställa att de frågor som används i processen är sådana att kunden kan förstå dem, att de fångar in en korrekt bild av kundens mål och behov, och att de ger de upplysningar som är nödvändiga för att göra lämplighetsbedömningen.

d) Vidta åtgärder, efter behov, för att säkerställa att upplysningarna från kunderna är konsekventa, till exempel genom att undersöka om det finns uppenbara felaktigheter i de upplysningar som kunderna ger.

Artikel 11

Information till kunderna om lämplighetsbedömningen

Försäkringsförmedlare och försäkringsföretag får inte göra så att det uppstår tveksamhet eller risk för missförstånd gällande deras ansvar i processen när de bedömer lämpligheten av försäkringsbaserade investeringsprodukter i enlighet med artikel 30.1 i direktiv (EU) 2016/97. Försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska på ett tydligt och enkelt sätt informera kunderna om att skälet till att göra lämplighetsbedömningen är att kunna agera i kundens bästa intresse.

Artikel 12

Automatiserad rådgivning

Försäkringsförmedlarens eller försäkringsföretagets ansvar att göra en lämplighetsbedömning i enlighet med artikel 30.1 i direktiv (EU) 2016/97 ska inte minskas på grund av att rådgivningen om försäkringsbaserade investeringsprodukter helt eller delvis sker genom ett automatiskt eller halvautomatiskt system.

Artikel 13

Gruppförsäkring

När det gäller gruppförsäkringar ska försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget inrätta och följa riktlinjer om vem som ska vara föremål för lämplighetsbedömningen om ett försäkringsavtal ingås på vägnar av medlemmarna i en grupp och varje enskild medlem inte kan fatta individuella beslut om att ansluta sig. Riktlinjerna ska också innehålla bestämmelser om hur bedömningen ska göras i praktiken, inklusive från vem man ska samla in upplysningar om kunskaper och erfarenhet, finansiell ställning och investeringsmål.

Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget ska dokumentera de riktlinjer som har fastställts i enlighet med första stycket.

Artikel 14

Lämplighetsutlåtande

1. När försäkringsförmedlare och försäkringsföretag tillhandahåller rådgivning om lämpligheten av en försäkringsbaserad investeringsprodukt i enlighet med artikel 30.1 i direktiv (EU) 2016/97 ska de lämna en rapport till kunden (lämplighetsutlåtande) som omfattar följande:

a) En sammanfattning av rådgivningen.

b) Förklaring av hur rekommendationen är lämplig för kunden, och särskilt hur den är förenlig med

   i) kundens investeringsmål, inbegripet den personens risktolerans,

   ii) kundens finansiella ställning, inbegripet den personens förmåga att bära förluster,

   iii) kundens kunskap och erfarenhet.

2. Försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska ta med information i lämplighetsutlåtandet om huruvida de rekommenderade försäkringsbaserade investeringsprodukterna kan förväntas kräva att kunden söker regelbunden översyn av arrangemangen, och även uppmärksamma kunden på detta.

3. Om en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag har informerat kunden om att de kommer att göra regelbundna bedömningar av lämpligheten kan det räcka att de utlåtanden som följer efter det att den första tjänsten är etablerad endast omfattar förändringar i tjänsterna eller i de underliggande investeringstillgångarna, och/eller kundens omständigheter, utan att alla detaljer i det första utlåtandet upprepas.

4. Försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som gör regelbundna bedömningar av lämpligheten ska i enlighet med kundens bästa intresse se över lämpligheten av de rekommenderade försäkringsbaserade investeringsprodukterna minst en gång per år. Bedömningen ska göras oftare om det behövs med tanke på kundens egenskaper, till exempel när det gäller risktolerans, och den rekommenderade försäkringsbaserade investeringsproduktens art.

AVSNITT 2

Bedömning av ändamålsenlighet

Artikel 15

Förfarande för bedömningen

Utan att det påverkar artikel 20.1 i direktiv (EU) 2016/97 som säger att varje avtal som föreslås ska vara förenligt med kundens krav och behov, ska försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag avgöra om kunden har nödvändig kunskap och erfarenhet för att förstå riskerna i samband med den föreslagna eller efterfrågade tjänsten eller produkten när de bedömer om en försäkringstjänst eller försäkringsprodukt som distribueras i enlighet med artikel 30.2 i direktiv (EU) 2016/97 är passande för kunden.

Artikel 16

Icke-komplexa försäkringsbaserade investeringsprodukter

En försäkringsbaserad investeringsprodukt ska betraktas som icke-komplex vid tillämpningen av artikel 30.3 a ii i direktiv (EU) 2016/97 om den uppfyller samtliga följande kriterier:

a) Den innefattar ett avtalsenligt garanterat minsta värde på förfallodagen som minst motsvarar det belopp som betalats av kunden med avdrag för berättigade kostnader.

b) Den innefattar inte någon klausul, något villkor eller någon utlösande händelse som gör det möjligt för försäkringsföretaget att väsentligen ändra den försäkringsbaserade investeringsproduktens art, risk, eller utbetalningsmönster.

c) Den ger möjlighet till återköp eller annan realisering av den försäkringsbaserade investeringsprodukten till ett värde som kunden har uppgift om.

d) Den innefattar inte några explicita eller implicita avgifter som, trots att det tekniskt sett finns möjligheter till återköp eller annan realisering av den försäkringsbaserade investeringsprodukten, kan leda till orimlig nackdel för kunden på grund av att avgifterna inte står i proportion till försäkringsföretagets kostnad.

e) Den innefattar inte på något annat sätt en struktur som gör det svårt för kunden att förstå vilka risker som är förbundna med produkten.

AVSNITT 3

Bestämmelser som är gemensamma för bedömning av lämplighet och bedömning av ändamålsenlighet

Artikel 17

Upplysningar som ska inhämtas från kunden

1. Vid tillämpningen av artikel 30.1 och 30.2 i direktiv (EU) 2016/97 ska de nödvändiga upplysningar som försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska inhämta om kundens eller den presumtiva kundens kunskaper och erfarenheter på det relevanta investeringsområdet där så är tillämpligt innefatta följande, i den omfattning som är lämplig med tanke på kundens art och med tanke på vilken art och typ av produkt eller tjänst som erbjuds eller efterfrågas, inklusive dess komplexitet och risker:

a) Typ av tjänster, transaktioner, försäkringsbaserade investeringsprodukter eller finansiella instrument som kunden eller den presumtiva kunden är bekant med.

b) Art, antal, värde och frekvens för kundens eller den presumtiva kundens transaktioner med försäkringsbaserade investeringsprodukter eller finansiella instrument, och den tidsperiod under vilken transaktionerna har genomförts.

c) Kundens eller den presumtiva kundens utbildningsnivå och yrke eller relevant tidigare yrke.

2. Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget får inte motverka att en kund eller en presumtiv kund tillhandahåller de nödvändiga upplysningarna enligt artikel 30.1 och 30.2 i direktiv (EU) 2016/97.

3. Om de nödvändiga upplysningarna enligt artikel 30.1 eller 30.2 i direktiv (EU) 2016/97 redan har inhämtats i enlighet med artikel 20 i direktiv (EU) 2016/97 får försäkringsförmedlare och försäkringsföretag inte begära dem på nytt från kunden.

4. Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget ska kunna lita på den information som tillhandahålls av dess kunder eller presumtiva kunder, såvida förmedlaren eller företaget inte känner till eller borde känna till att informationen är uppenbart föråldrad, felaktig eller ofullständig.

Artikel 18

Regelbundna rapporter

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 185 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG ([1]), ska försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget lämna en regelbunden rapport till kunden, på ett varaktigt medium, om de tjänster och de transaktioner som utförts för kundens räkning.

([1]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) (EUT L 335, 17.12.2009, s. 1).

2. Regelbundna rapporter enligt punkt 1 ska ge en rättvisande och välavvägd bild av de tjänster och transaktioner som utförts för kundens räkning under rapporteringsperioden och, i förekommande fall, redovisa de totala kostnaderna i samband med dessa tjänster och transaktioner, och värdet för varje underliggande investeringstillgång.

3. De regelbundna rapporterna enligt punkt 1 ska lämnas minst en gång per år.

Artikel 19

Bevarande av uppgifter

1. Utan att det påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 ([1]) ska försäkringsförmedlare och försäkringsföretag dokumentera uppgifter från bedömningar av lämplighet eller ändamålsenlighet som görs i enlighet med artikel 30.1 och 30.2 i direktiv (EU) 2016/97. Dokumentationen ska omfatta de upplysningar som har inhämtats från kunden och eventuella handlingar som överenskommits med kunden, inklusive handlingar som anger parternas rättigheter och övriga villkor enligt vilka försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget tillhandahåller sina tjänster till kunden. Uppgifterna ska bevaras under minst hela den tid som förhållandet mellan försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget och kunden varar.

2. Vid en lämplighetsbedömning som görs i enlighet med artikel 30.1 i direktiv (EU) 2016/97 ska de dokumenterade uppgifterna även omfatta följande:

a) Resultatet av lämplighetsbedömningen.

b) Rekommendationen till kunden och det utlåtande som har lämnats i enlighet med artikel 14.1 i denna förordning.

c) Alla ändringar som försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget gör med avseende på lämplighetsbedömningen, särskilt ändringar av kundens risktolerans.

d) Alla ändringar av de underliggande investeringstillgångarna.

3. Vid en bedömning av ändamålsenlighet som görs i enlighet med artikel 30.2 i direktiv (EU) 2016/97 ska de dokumenterade uppgifterna även omfatta följande:

a) Resultatet av bedömningen av ändamålsenlighet.

b) Alla varningar till kunden om man i bedömningen kom fram till att den försäkringsbaserade investeringsprodukten potentiellt inte skulle vara passande för kunden, om kunden begärde att man skulle gå vidare med att ingå avtalet trots varningen och, i förekommande fall, om försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget accepterade kundens begäran om att gå vidare.

c) Alla varningar till kunden om denne inte tillhandahöll upplysningar som var tillräckliga för att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget skulle kunna göra en bedömning av ändamålsenligheten, om kunden begärde att man skulle gå vidare med att ingå avtalet trots varningen och, i förekommande fall, om försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget accepterade kundens begäran om att gå vidare.

4. Uppgifterna ska bevaras på ett medium som gör det möjligt att lagra information på ett sätt så att den behöriga myndigheten kan ha tillgång till den i framtiden. Den behöriga myndigheten ska lätt kunna komma åt uppgifterna och kunna rekonstruera alla delar på ett klart och tydlig sätt, och lätt kunna identifiera alla korrigeringar och övriga ändringar, samt uppgifternas innehåll före sådana modifieringar.

KAPITEL IV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 20

Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 23 februari 2018.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 21 september 2017.

På kommissionens vägnar
Jean-Claude JUNCKER
Ordförande